

Питання акредитації богослов'я

У зв'язку з підписанням 18 квітня 2000 року “Меморандуму про співпрацю Міністерства освіти і науки України, Державного комітету України у справах релігій та Всеукраїнської ради Церков і релігійних організацій”, яким передбачаються наміри зазначених структур “здійснити необхідні заходи щодо запровадження до Переліку напрямків та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах, спеціальності “Теологія”” дещо змінюється зміст нашого семінару.

У своєму виступі я хотів би заторкнути питання поступу, який здійснила богословська програма в Україні.

Першим кроком було заснування Львівської архієпархіальної семінарії св. Духа та Львівської Богословської Академії, які створили богословську програму і тим самим започаткували весь шлях до встановлення спеціальності “Богослов'я” в Україні.

Другим кроком був процес інтеграції богословської освіти всередині Української Греко-Католицької Церкви шляхом вироблення спільної навчальної програми для усіх семінарій України, які, за пропозицією Патріаршого Собору УГКЦ 1996 року, Синод єпископів УГКЦ у 1996 році вирішив реалізувати. Комісія богословської освіти і виховання, покликана до життя Главою УГКЦ згідно з пропозицією Собору і рішенням Синоду представила спільні вимоги, які зобов'язуватимуть усі семінарії в Україні уніфікувати богословські програми. Ця навчальна програма відповідає всім вимогам Конгрегації Католицької Освіти, щодо підготовки майбутнього священослужителів і щодо академічного визнання його знання через афіліювання програми до Львівської Богословської Академії, що дозволяє кожному отримати міжнародно визнаний диплом бакалавра-магістра з богослов'я.

Третім кроком було написання “Концепції богословської освіти в Україні”, яка була представлена Надзірній Раді Богословської Освіти

Львівської Архиепархії, про те, не знайшла широкого розголосу через неопублікування. Сподіваюсь, що у відродженому журналі “Богословія” вона знайде своє поширення (до речі, цієї ж думки притримується і владика Любомир).

Четвертим кроком власне і є підписання “Меморандуму про співпрацю Міністерства освіти і науки України, Державного комітету України у справах релігій та Всеукраїнської ради Церков і релігійних організацій”, яким передбачаються що “Богослов’я” ввійде до Переліку напрямків та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах в Україні.

На мою думку, на цьому семінарі ми повинні обговорити подальший розвиток як процесу офіційного запровадження “Богослов’я” в Україні, так і поширення його у різних навчальних закладах.

Поки що ми маємо серйозний брак фахівців з “Богослов’я”, а через це і потребу у їхньому стажуванні за кордоном, зокрема, на різних студіях уже перебувають понад 70 осіб і ще цього року планується близько 40 осіб. Ватро відзначити, що завдячуючи Комісії богословської освіти і виховання в останні роки цей процес систематизувався і набрав належної процедури відбору кандидатів. Важливим є те, що уже з цього року Комісія богословської освіти і виховання скеровує наших студентів за кордон не на перший рівень “Богослов’я”, а на вищі студії. Оскільки перший рівень можна уже здобути в Україні у Львівській Богословській Академії.

Таким чином, сьогодні я би поставив такі питання:

- як визначати критерії для запровадження спеціальності “Богослов’я” у життя ?

- які будуть засади для акредитації навчальних закладів за спеціальністю “Богослов’я” (чи починатиметься процес зпочатку, без врахування здобутків ЛБА та інших навчальних закладів у цій ділянці, чи буде визначений інший процес із врахування зробленого) ?

- хто буде визнаватися спеціалістом з “Богослов’я” ?

Довший час у цій ділянці відбувалося нехтування правами громадян України на здобуття богословської освіти, тому потрібно іншим чином на це дивитися. У цьому питанні потрібна санація хоча б традиційних Церков.